

Päiväys

6.3.2025

Diaarinumero

1155/03.04.04.04.20/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

6.3.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä **13.3.2025**

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 6.3.2025 nro 234/2025, valitus vesitalousasiassa, koskien vesilain 5 luvun 5 §:n mukaista ojitusasiaa Iin kunnassa.

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **6.3.2025 – 14.4.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **14.4.2025**.

06.03.2025

Dnro 1155/03.04.04.04.20/2022

Asia Valitus vesilain mukaisessa hallintopakkoasiassa

Hakijat ja valittajat [REDACTED]

Vastapuolet [REDACTED] sekä
Etelä-Iin jakokunta -niminen osakaskunta

Päätös, josta valitetaan

Hakemus

[REDACTED] ovat kiinteistön [REDACTED] omistajina Oulunkaaren ympäristöpalveluille osoittamassaan hakemuksessa ilmoittaneet, että [REDACTED] omistamalta kiinteistöltä [REDACTED] on johdettu kuivatusvedet yhteisen vesijättömaan 139-401-878-63 ja Etelä-Iin jakokunnan omistaman yhteisen alueen 139-401-876-5 kautta kiinteistölle [REDACTED] kaivettuun ojaan, mistä on aiheutunut kiinteistön [REDACTED] pihapiirissä vahinkoa.

Hakemuksessa on vaadittu, että kiinteistöltä [REDACTED] kiinteistön [REDACTED] rajalle tehty oja on peitettävä. Kiinteistön [REDACTED] raja on ennallistettava poistamalla Etelä-Iin jakokunnan alueelle sijoitetut maamassat. Jakokunnan alueelle on keväällä 2021 tehdyn ruoppauksen yhteydessä sijoitettu massoja.

Jos kiinteistön [REDACTED] kuivatus edellyttää ojan tekemistä, se on sijoitettava ensisijaisesti kiinteistön [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunnan omistaman alueen rajalle tai vähintään 12 metrin etäisyydelle kiinteistön [REDACTED] rajasta.

[REDACTED] sekä Etelä-Iin jakokunta on velvoitettava yhteisvastuullisesti korvaamaan kiinteistön [REDACTED] piha-alueella aiheutuneesta vettymisestä ja maiseman turmeltumisesta aiheutuneet vahingot. Mikäli rannan käyttö on 1.6.2022 estynyt vettymisen ja maa-aineksen valumisen johdosta, tulee edellä mainittujen korvata rannan käytön estymisestä 500 euroa, jokaiselta alkavalta viikolta.

Lisäksi hakijat ovat vaatineet, että kiinteistön [REDACTED] omistajat ja jakokunta on velvoitettava korvaamaan hakijoille syntyneet sekä mahdollisesti tulevat viranomaismaksut ja oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti.

Valituksenalainen päätös

Oulunkaaren ympäristölautakunta 2.9.2022 (25.8.2022 § 71).

Oulunkaaren ympäristölautakunta on Iin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena määrännyt Iin kunnan Etelä-Iissä sijaitsevan kiinteistön [REDACTED] omistajat [REDACTED] [REDACTED] omalla kustannuksellaan siirtämään kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle tehdyn ojan kokonaisuudessaan kiinteistön Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 alueelle, pienentämään kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaa ojaa ja vähentämään ojasta kiinteistölle [REDACTED] aiheutuvaa haittaa. Tehtävissä toimenpiteissä tulee noudattaa seuraavia määräyksiä:

1. Ojaan ja sen lähialueeseen kohdistuvat toimenpiteet tulee suorittaa noudattaen hyviä työtapoja.
2. Kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle tehty oja pientareineen tulee siirtää kokonaisuudessaan kiinteistön Etelä-Iin jakokunta alueelle.
3. Ojan syvyys kiinteistöllä Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 tulee olla enintään 0,5 metriä ja leveys (noin 1 metrin levyiset pientareet huomioiden) enintään 3,0 metriä. Ojan laskukohta tulee johtaa suoraan mereen, eikä laskukohtaa saa kääntää kohti kiinteistön [REDACTED] rantaa.
4. Kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaa ojaa tulee täyttää siten, että ojan syvyys on täytön jälkeen enintään 0,7 metriä ja ojaa tulee kaventaa, että sen leveys on kaventamisen jälkeen (noin 1 metrin levyiset pientareet) huomioiden enintään 3,5 metriä.
5. Ojan molemmin puolin tulee varata noin 1 metrin levyinen piennar mahdollisia kaivuumassoja varten. Kaivuumassat tulee sijoittaa siististi ojan molemmille puolille olosuhteiden mukaan siten, että ne eivät missään olosuhteissa kulkeudu ojaan. Kaivuumassat voidaan läjittää myös kiinteistönomistajien osoittamaan paikkaan.
6. Ojan täyttämiseen ja kaventamiseen tulee käyttää alueelle ominaisia puhtaita kivennäismaita. Ennen täyttämistä ja kaventamista ojasta tulee poistaa liete ja mahdollinen kasvillisuus.
7. Ojan kaltevuus tulee kaivaa viettäväksi siten, että veden virtaussuunta on normaalioloissa merelle päin.

8. Kiinteistön [REDACTED] sade- ja sulamisvesiä ei saa johtaa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaan ojaan, vaan ne tulee ensisijaisesti imeyttää maahan kiinteistöllä [REDACTED]. Mikäli sade- ja sulamisvesien imeyttäminen ei ole mahdollista, ne tulee johtaa kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle sijoitettavaa ojaa tai painannetta pitkin mereen.

9. Kiinteistölle Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5, kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] väliselle alueelle läjitetyt ruopatut maa-ainekset tulee muotoilla siten, että maanpinta kiinteistöllä Etelä-Iin jakokunta on samassa tasossa kiinteistön [REDACTED] maanpinnan kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka.

10. Kiinteistön [REDACTED] omistajien tulee suorittaa työ omakustanteisesti, muille maanomistajille ei tule aiheutua kustannuksia.

11. Vaaditut toimenpiteet tulee tehdä 30.6.2023 mennessä.

12. Toisen kiinteistön kuivatusta palvelevaa ojaa ei saa perusteettomasti tukkia tai veden juoksua ojassa estää.

13. Ojan kunnossapito tulee jatkossa suorittaa vesilain 5 luvun 8 §:n tarkoittamalla tavalla.

14. Ojakiinteistöjen omistajilla on oikeus hakea korvausta edunmenetyksestä, jota veden johtamisoikeuden myöntämismuutoksessa ei ole voitu todeta.

Päätöksen perusteluja

Riidanalainen asia on ollut tarpeen ratkaista päätöksellä, koska asiasta ei ole pystytty sopimaan.

Alueen historiallisten ilmakuvien ja hakemuksen käsittelyn yhteydessä esitettyjen valokuvien perusteella Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut osoitetuksi, että kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) on ollut avo-oja ennen alueella vuonna 2021 toteutettuja kaivutoimenpiteitä. Hakijat eivät kiellä ojan olemassa oloa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa. Alueen historiallisten ilmakuvien ja hakemuksen käsittelyn yhteydessä esitettyjen valokuvien perusteella voidaan todeta, että kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueella ei ole ollut ojaa ennen alueella vuonna 2021 tehtyjä toimenpiteitä.

Ennen ojan tekemistä kiinteistöjen Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja [REDACTED] rajalle on kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaan ojaan tullut vesi valunut pintavaluntana kiinteistöjä Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED] pitkin mereen. Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että kyseinen pintavalunta on voinut aiheuttaa ainakin ajoittaista ja ainakin pienialaista vettymistä kiinteistöillä Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED].

Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että nyt toteutettu ojan tekeminen kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 rajalla on toteutettu ilman maanomistajien suostumusta. Rajalle sijoitettu oja katsotaan myös toisen alueelle sijoitetuksi ojaksi. Näin ollen ojan tekemisessä on toimittu vastoin vesilain (587/2011) 5 luvun 9 §:ä.

Ojan tekeminen ja kunnostaminen ei ole sisältynyt ruoppausilmoitukseen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan ojan tekemisestä ja kunnostamisesta ei ollut ilmoitettu kiinteistöjen [REDACTED] omistajien tekemässä ruoppaus- ja niittoilmoituksessa, eikä siitä ole myöskään tehty erillistä ojituseroilmoitusta ELY-keskukselle. ELY-keskuksen mukaan kyseistä ojankaivua voidaan pitää vesilain 5 luvun 6 §:n mukaisena vähäisenä ojituksena, josta ei tarvitse ilmoittaa ELY-keskukselle.

Hakemuksen käsittelyn yhteydessä kiinteistöjen [REDACTED] omistajat ovat kertoneet, että he eivät ole tilanneet ojan kaivamista kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-01-876-5 rajalle, eikä kiinteistölle Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) sijoittuvan ojan kunnostamista, mutta he ovat maksaneet kyseisistä toimenpiteistä töiden suorittajalle. Toimenpiteiden suorittamisesta maksamalla kiinteistöjen [REDACTED] omistajat ovat hyväksyneet tehdyt toimenpiteet ja ovat siten niistä vastuussa.

Hakijoiden mukaan ruoppausmassojen läjittämisestä johtuvasta kiinteistöjen Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja [REDACTED] välisestä korkeuserosta johtuen kiinteistöjen [REDACTED] rantaan kertyy enemmän merivesien tuomia roskia kuin niitä kertyisi, jos kiinteistöt olisivat edelleen samassa tasossa. Etelä-Iin jakokunta on vastauksessaan todennut, että kiinteistöjen Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED] korkeuseroa voidaan tasata, mikäli se todetaan tarpeelliseksi.

Kiinteistöjen Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) osalta on perusteltu tarve vesien johtamiseen. Myös kiinteistöjen [REDACTED] kuivatustilanne voi parantua ojituksen vaikutuksesta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että tässä päätöksessä luvitettu ojitus määräyksien mukaan toteutettuna ei aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä haittaa asianosaisille.

Vahingonkorvausvaatimuksesta Oulunkaaren ympäristölautakunta on todennut, että siihen ei ole syytä ottaa kantaa ennen kuin ojitusasia on lainvoimaisesti ratkaistu. Kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu, hakijoiden tulee halutessaan tehdä uusi vahingonkorvaushakemus. Vaatimukseen viranomaismaksujen osoittamisesta vahingonaiheuttajille lautakunta on todennut, että asian käsittelystä perittävä maksu peritään asian vireille laittajilta eli hakijoilta.

Määräysten perustelut

Ympäristöön kohdistuvien haittojen ehkäisemiseksi on tarpeellista antaa määräyksiä. Määräyksillä varmistetaan, että ojituksen toteutuksessa noudatetaan vesilain määräyksiä.

Hakijat eivät ole antaneet suostumusta ojan tekemiselle kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta rajalle. Hakijat katsovat, että rajalle sijoitetusta ojasta aiheutuu haittaa kiinteistölle [REDACTED]. Etelä-Iin jakokunta on antanut suostumuksen ojan sijoittamiselle kiinteistön Etelä-Iin jakokunta rajalle tai rajan viereen. Jakokunta ei ole antanut suostumusta ojan sijoittamiselle jakokunnan alueen keskelle. (Määräys 2).

Ojaa ei tule tehdä tarpeettoman suurena. Sen tulee kuitenkin olla sen tarkoitus ja siitä saatava hyöty huomioiden riittävän kokoinen. (Määräykset 3 ja 4). Kiinteistön Yht. vesijättömaa omistajilta ei ole pyydetty suostumusta ojan kunnostamiseen. Kunnostetun ojan suuri koko voi hankaloittaa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa liikkumista. (Määräys 4).

Vesilain 5 luvun 10 §:n mukaan ojaan katsotaan kuuluvan uoman kummallakin puolella yhden metrin levyinen piennar, jollei sitä ole määrätty leveämmäksi tai maan laatu vaadi leveämpää piennarta. Maanomistajalla on oikeus käyttää ojasta nostettu maa hyväkseen. Jos maanomistaja ei halua käyttää maata, hankkeesta vastaavan tulee panna maa ojan viereen tai muuhun sellaiseen paikkaan, jossa se ei aiheuta maan omistajalle haittaa eikä estä veden valumista ojaan tai aiheuta ojan luiskan sortumista, taikka viedä maa pois. (Määräys 5).

Määräykset 6 ja 9 on annettu, jotta ojasta ja siihen kohdistuvista toimenpiteistä ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Määräys 7 on annettu ojan toimivuuden varmistamiseksi.

Iin kunnan rakennusjärjestyksen (hyväksytty KValt 27.4.2020 § 20) mukaan rakennuspaikan hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin eikä naapurin puolelle. Mikäli alueella ei ole mahdollisuutta johtaa pinta- ja perustusten kuivatusvesiä kunnan hulevesijärjestelmään, ne tulee imeyttää tontilla tai johtaa ympäröivään maastoon alueen haltijan suostumuksella. Kiinteistön [REDACTED] omistajilla ei ole ojakiinteistöjen omistajien suostumusta vesien johtamisesta ojaan. (Määräys 8).

Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että kiinteistön Etelä-Iin jakokunnan maanpinnan tasaamista samalle tasolle kiinteistön [REDACTED] kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka voidaan pitää riittävänä kiinteistöjen välisestä maanpinnan korkotasoerosta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Etelä-Iin jakokunta on antanut suostumuksen ruoppausmaiden läjittämiseksi alueelle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on hyväksynyt ruoppausmaiden sijoittamisen ruoppausilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Iin kunnan rakennusvalvonta on katsonut, että ruoppausmaiden läjittäminen alueelle ei edellytä maisematyölupaa. (Määräys 9).

Ojaan kohdistuvien toimenpiteiden suorittamisesta maksamalla kiinteistön [REDACTED] omistajat ovat hyväksyneet tehdyt toimenpiteet ja ovat siten niistä vastuussa (Määräys 10).

Toimenpiteiden toteuttamiselle on ollut tarpeen määrätä määräaika (Määräys 11).

Toisen kiinteistön kuivatusta palvelevaa ojaa ei saa perusteettomasti tukkia tai veden juoksua ojassa estää (vesilaki 5 luku 10 §). Ojan veden kulun estämisestä on perusteltua määrätä, kun asianosaisten kesken on olemassa erimielisyyttä veden johtamisasiassa. (Määräys 12).

Vesilain 5 luvun 8 §:n ojasta hyötyä saavien tulee pitää oja kunnossa (Määräys 13). Oulunkaaren ympäristöpalvelut katsoo hyödynsaajiksi kiinteistöjen Yht. vesijätömaa RN:o 139-401-878-63, Etelä-Iin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja [REDACTED] omistajat.

Jos veden johtamisesta kaikesta huolimatta ilmenee ojakiinteistöillä edunmenetyksiä, on tarpeen määrätä mahdollisuudesta hakea jälkepäin korvauksia edunmenetyksistä (vesilaki 5 luku 12 §, 13 luku 1 ja 9 §) (Määräys 14).

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat ensisijaisesti vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja kiinteistön [REDACTED] omistajat [REDACTED] määrätään siirtämään kiinteistölle [REDACTED] ja sen rajalle rakennuttamansa oja kokonaisuudessaan kiinteistöjen Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED] rajalle ja poistamaan ruoppausmassat 15 metrin etäisyydeltä kiinteistön [REDACTED] rajasta siten, että jakokunnan maa-alue palautuu siihen tasoon, joka oli ennen ruoppausmaiden siirtoa alueelle, eli samaan tasoon kiinteistön [REDACTED] kanssa.

Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että kiinteistön [REDACTED] omistajat määrätään poistamaan ruoppausmassat 15 metrin etäisyydeltä kiinteistön [REDACTED] rajasta ja palauttamaan puistoalue tältä osin siihen korkeuteen, jossa se oli ennen ruoppausmassojen siirtoa, ja siirtämään kiinteistön [REDACTED] rajalle kaivettu oja pientareineen 15 metrin etäisyydelle kiinteistön [REDACTED] rajasta, mikäli toimiva oja on mahdollista toteuttaa alueella.

Valittajat ovat lisäksi vaatineet, että kiinteistön [REDACTED] omistajat määrätään poistamaan kokonaan yhteiselle vesijätömaalle kaivettu kuoppa ja oja sekä ennallistamaan kosteikko sellaiseksi kuin se on ollut ennen kiinteistön [REDACTED] omistajien tekemiä kaivauksia.

Kiinteistön [REDACTED] omistajat on myös määrättävä poistamaan kiinteistön [REDACTED] suodatinkentältä vesijätömaalle ohjatut imeytyskentän purkuputki ja hulevesien (sade- ja sulamisvedet) purkuputki. Purkuputket on ensin ohjattu vesijätömaalle kiinteistön [REDACTED] omistajien toimesta kaivettuun kuoppaan ja siitä kiinteistön [REDACTED] rajalle kaivetun ojan kautta mereen.

Valittajat ovat myös vaatineet, että korjaus- ja siirtotyöstä aiheutuvat kustannukset on määrättävä vahingon aiheuttajien yhteisvastuullisesti maksettavaksi: kiinteistön [REDACTED] omistajat vahingon aiheuttajina ja puistoalueen hävittäjinä ja Etelä-Iin jakokunta ruoppausmassojen läjittämisen ja ojan kaivuuluvan antajana.

Valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeus poistaa kiinteistön [REDACTED] omistajille määrätyn velvollisuuden pitää oja kunnossa.

Valittajat ovat vaatineet, että kiinteistön [REDACTED] omistajat ja Etelä-Iin jakokunta velvoitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan valittajille valituksesta aiheutuvat kustannukset ja hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu.

Valittajat ovat vaatineet, että jos edellä mainitut vaatimukset hylätään, kiinteistön [REDACTED] omistajat ja Etelä-Iin jakokunta määrätään yhteisvastuullisesti maksamaan kiinteistön [REDACTED] omistajille korvausta kiinteistön arvon alentumisesta. Tilan arvon alentumisen tulee määrittämään ulkopuolinen virallinen arvioija.

Vaihtoehtoisesti edellä mainituille vaatimuksille valittajat ovat vaatineet, että hallinto-oikeus palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi. Perusteeksi vaatimukselleen valittajat ovat esittäneet, että lautakunta ei ole käsitellyt asiaa imeytyskentältä vesijättömaalle tulevan putken osalta eikä imeytyskentän soveltuvuutta tällaiselle alueelle. Lautakunta ei myöskään ole antanut ratkaisua vaatimukseen, jotka koskivat ruoppausmassojen puistoalueelle levittämistä.

Perusteluja

Kiinteistön [REDACTED] omistajat eivät ole tarvinneet tähän saakka eivätkä tarvitse jatkossakaan kiinteistönsä kuivattamiseen Etelä-Iin jakokunnan eikä Yht. vesijättömaan maa-alueita. Kiinteistön [REDACTED] omistajat eivät katso olevansa hyödynsaajia naapurin kaivattaman ja naapurin tarpeita varten olevan ojan suhteen. Iin Meriläisenperän rantakaavassa puistoalueeksi merkityiltä kiinteistöiltä, joka käsittää jakokunnan alueen, Yht. vesijättömaan ja Iin kunnan omistaman alueen [REDACTED] reunassa, ei ole lähes neljänkymmenen vuoden aikana tullut pintavesiä kiinteistön [REDACTED] pihalle.

Kiinteistön [REDACTED] omistajia ei ole kuultu eikä asiasta ole tiedotettu, kun heidän naapuritontilleen on ryhdytty läjittämään ruoppausmaita tai kun heidän tontilleen ja naapuritontille on ryhdytty kaivamaan kuivatusojaa, jonka leveys on mitattu reiluksi viideksi metriksi.

Valittajat ovat 16.9.2021 havainneet, että jakokunnan alueelle oli nostettu isot kasat ruoppausmaita ja leveä oja oli kaivettu rajalle ja osittain kiinteistölle [REDACTED]. Myös Yht. vesijättömaan alueella ajoittain olleeseen kosteikkoon oli tehty syvä ja laaja kaivanto. Tähän kaivantoon oli johdettu kiinteistöltä [REDACTED] kaksi putkea, toinen isompi ja toinen pienempi.

Kiinteistölle [REDACTED] rakennettu jätevesien suodatinkenttä on aivan vesijättömaan (puistoalue) reunassa. Poistoputki peitettiin myöhemmin niin

sanotulla kivipesällä. Kaivantoon valuu edelleen jatkuvana norona vettä aina, kun kiinteistöllä [REDACTED] asutaan.

Vesijättömaalla sijaitsevan kaivannon vesi ei ole koko kesänä virrannut mereen saakka, vaan vesi on seisonut vesijättömaan kaivannossa ja kiinteistön [REDACTED] piha-alueen vieressä olevassa ojassa. Vesi haisee.

Ruoppausmassoilla hävitettiin puistoalueen rannan läheisyyden puusto ja aluskasvillisuus. Samalla hävitettiin myös kiinteistön [REDACTED] uimapaikan suojaava kasvillisuus kiinteistön [REDACTED] suuntaan.

ELY-keskus on antanut vuoden 2021 ruoppausmassojen läjittämisestä lausuntonsa 17.2.2021 (Dnro POPELY/406/2021). Lausunto perustuu kiinteistön [REDACTED] ilmoitukseen, että ruoppausmassoja levitettäisiin alueelle 480 m³. Ruoppausmassaa on levitetty jakokunnan alueen leveydelle ja jakokunnan alue on nostettu samalle tasolle kiinteistön [REDACTED] kanssa. Se tarkoittaa, että puistoalueen [REDACTED] tieltä päin tulevat vedet törmäävät ruoppausmassaan ja kääntyvät siitä kaivettua ojaa pitkin kiinteistön [REDACTED] ja jakokunnan rajajojaan, mutta ojan piennarten korkoeron takia tulviva vesi ohjautuu suoraan kiinteistön [REDACTED] hoidetulle piha-alueelle.

Asiaa ei voida ratkaista uuden ojan kaivamisella. Meri tuo jatkuvasti uutta maa-ainesta rannalle ja ojan suulle. Kaivetussa ojassa ei ole ollut kesällä 2022 virtaamaa merelle päin, vaan vesi seisoo kiinteistön [REDACTED] pihan vieressä olevassa ojassa. Ympäristölautakunnan päätöksessä kiinteistön [REDACTED] omistajat on velvoitettu pitämään oja kunnossa, mutta vahingon aiheuttajalle ei ole kunnossapitovelvoitetta asetettu.

On pääteltävissä, että Etelä-Iin jakokunnan lupa ojan kaivamiseen on annettu jälkikäteen. Vesijättömaalla tehtyihin kaivauksiin ei lupaa ole; myöskään maanomistajan antamaa hulevesien johtamislupaa ei ole missään vaiheessa esitetty.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Iin kunnassa.

Oulunkaaren ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Iin kunnan kaavoitusviranomaiselle ja Iin kunnan rakennustarkastajalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta on lausunnossaan viitannut päätöksen 25.8.2022 § 71 perusteluihin ja esittänyt, että valitus hylätään.

Ympäristölautakunta on lisäksi muun ohella esittänyt, että kiinteistön Etelä-Iin jakokunnan maanpinnan tasaamista samalle tasolle kiinteistön [REDACTED] kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka voidaan pitää riittävänä

kiinteistöjen välisestä maanpinnan korkotasoerosta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Etelä-Iin jakokunta on antanut suostumuksen ruoppausmaiden läjittämiseksi alueelle. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on hyväksynyt ruoppausmaiden sijoittamisen ruoppausilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt tarkastuksen kiinteistölle [REDACTED] 19.10.2021.

Alueella on voimassa Meriläisenperän rantakaavan laajennus (1976). Iin kunnan kaavoitusviranomaisen on todennut vesilain 5 luvun 5 §:n mukaisesta ojitusasiaa koskevasta hakemuksesta antamassaan lausunnossa 10.1.2022, että rantakaavan kaavamääräyksissä ei oteta kantaa maansiirtotoimenpiteisiin, kuten ojien kaivamiseen, ruoppaamiseen tai maamassojen läjittämiseen. Lausunnon mukaan puistoalueiden luonnontilaisuudesta on määrätty kaavassa, mutta on huomioimisen arvoista, että maankohoamisen vuoksi rantaviiva on siirtynyt merkittävästi vuoden 1976 tilanteesta, jolloin rantakaavan laajennus on hyväksytty.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden ympäristöjohtaja ja ympäristötarkastaja ovat päättäneet, että koska Oulunkaaren ympäristöpalveluiden saamien tietojen mukaan ojaan ei johdeta vesiä kiinteistön [REDACTED] harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmästä, eikä rakennusvalvonta ole tällaista menettelyä hyväksynyt ja valmistelijoiden päätösesityksessä kielletään kiinteistön [REDACTED] sade- ja sulamisvesien johtaminen kiinteistölle Yht. vesijättömaa, Oulunkaaren ympäristöpalvelut valvoo kiinteistön [REDACTED] jätevesien yleisen puhdistamisvelvollisuuden toteutumista erillisenä valvonta-asiana, eikä asiasta ole tarpeen määrätä vesilain 5 luvun 5 §:n mukaista ojitusasiaa koskevassa päätöksessä.

Vesilain 5 luvun 8 §:n ojasta hyötyä saavien tulee pitää oja kunnossa. Maastokatselmuksella 23.5.2022 havaittiin, että kiinteistöille Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED] sijoittuvan ojan varrella oli havaittavissa, että ojaan oli valunut sulamis- tai sadevesiä kiinteistön [REDACTED] alueelta (Kuva 9 maastokatselmuksen pöytäkirjan liitteessä 1). Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut, että kiinteistön Yht. vesijättömaa osalta on perusteltu tarve vesien johtamiseen. Myös kiinteistön [REDACTED] kuivatustilanne voi parantua ojituksen vaikutuksesta. Oulunkaaren ympäristölautakunta on katsonut ojan hyödynsaajiksi kiinteistöjen Yht. vesijättömaa ja Etelä-Iin jakokunta omistajien lisäksi myös kiinteistön [REDACTED] omistajat.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta.

[REDACTED] ovat vastineessaan vaatineet, että valitus ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus hylätään. [REDACTED] ovat vaatineet, että valittajat veloitetaan korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa 1 000 eurolla.

[REDACTED] velvoittaminen korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikuluja viranomaisen tekemän päätöksen johdosta olisi kohtuutonta ja vastoin lakia. Valittajien toiminnasta on sen sijaan aiheutunut [REDACTED]

oikeudenkäyntikuluja käytetyn ajan muodossa. Päätökseen tutustuminen, asiakirjojen läpikäynti ja vastineen kirjoittaminen ovat vaatineet yhteensä 24 tunnin työ määrään.

Tämän asian yhteydessä ei tule käsitellä valituksessa vaadittuja korvauksia. Myöskään ruoppausmassojen läjitykseen liittyvät asiat eivät kuulu käsiteltäväksi tässä asiassa.

Perusteeton vaatimus kiinteistön [REDACTED] arvonalentumisesta ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan ja tulee siksi jättää tutkimatta. Mikäli hallinto-oikeus katsoo asian toisin, vaatimus kiinteistölle [REDACTED] väitetysti aiheutuvien haittojen korvaamisesta on ennenaikaisena hylättävä.

Yhteisen vesijätön poikki kulkeva, paikalla jo alunperin ollut oja on nimetty vastineessa ojan osaksi 1. Tälle alueelle ei ole tehty uutta ojaa tai kuoppaa. Ojan osan 1 jälkeen vesi on kulkeutunut mereen nykyistä tilannetta laajempaa väylää pitkin sekä kiinteistön [REDACTED] että jakokunnan alueella, päätyen lopulta kiinteistön [REDACTED] edustalle. Veden kulkeutuminen on kaventunut [REDACTED] tekemien läjitystoimenpiteiden johdosta jakokunnan alueella.

Varsinaisesti ojan osa 2 nykyisessä muodossaan on syntynyt valittajien kiinteistölle [REDACTED] tekemien luvottomien läjitystoimenpiteiden seurauksena. Kaivinkoneenkuljettaja on siistinyt syntynyttä ojaa valittajien läjittämien maiden valumisesta johtuvan vesiväylän tukkeutumisen vuoksi. Syntynyt ojan osa 2 sijoittuu jo nykyisellään kiinteistöjen rajalle, pääosin kiinteistön [REDACTED] ulkopuolelle, eikä siitä aiheudu kiinteistön [REDACTED] omistajille haittaa vesilain 5 luvun 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Oja ei nykyisellään aiheuta kiinteistölle [REDACTED] vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. Ojan osan 2 sijainnille sekä nykyisellä paikalla että päätöksessä edellytetyllä paikalla on sinällään vesilain mukaiset perusteet. Ojan siirtämiselle valituksessa esitettyyn paikkaan ei ole perusteita eikä maanomistajien suostumuksia.

Asiassa käytettävissä olevan selvityksen ja liitteenä olevan urakoitsijan lausunnon perusteella valittajat ovat itse toiminnallaan aiheuttaneet valituksen kohteena olevan tilanteen ja ovat yksin korvausvelvollisia kaikista jo aiheutuneista ja mahdollisista myöhemmin tulevista kustannuksista.

[REDACTED] eivät ole kaivaneet uutta ojaa alueelle.

[REDACTED] tekemä maan läjitys kavensi jakokunnan puolella olleet lammikot, mutta ei muodostanut ojaa, vaan vesi pääsi edelleen valumaan entistä reittiään pitkin mereen. Elokuussa 2021 valittajat teettivät oman rantansa ruoppauksen ja läjittivät maa-aineksen pitkin kiinteistön [REDACTED] koillisrajaa, enimmillään 50 cm paksuudelta, ylhäältä ojan osan 1 päästä mereen asti. Merenrannan tuntumassa valittajat olivat läjittäneet maata myös jakokunnan puolelle. Tuolloin syntyi ojan osa 2, eikä se näin ollen ollut [REDACTED] teettämä. Valittajien läjittämien maiden valuminen ojan osaan 2 tukki ylempää tulevan

veden virtauksen ja pakotti ojan avaamiseen ja puhdistamiseen. Työt tehnyt kaivinkoneenkuljettaja vahvistaa lausunnossaan tämän.

Imeytyskentästä ei tule putkea mihinkään kivipesään tai avo-ojaan. Tarkastuskaivon paikkaa siirrettiin, kun mittauksissa todettiin sen tulleen liian lähelle rajaa. Valittajat ovat kuvanneet putken alkuperäisessä paikassa ja siirretyssä paikassa, ja väittävät, että kyseessä on kaksi eri putkea, joista toinen tulee imeytyskentästä.

Mikäli valittajat olisivat halunneet, ettei yhteisen maa-alueen poikki ja siitä mereen kulkeva vesi näkyisi heidän kiinteistölleen, he olisivat voineet jättää puustoa sopivasti näkösuojaksi, tai rakentaa muun näkösuojan.

■■■■■■ ovat nähneet valittajien suvun tai vieraiden käyttävän rantaa ja uimisenkin onnistuvan. Oja ei mitenkään voi vaikuttaa uimiseen tai rannan käyttöön.

Ojaan ei tule kiinteistön ■■■■■ puolelta muuta kuin sadevesi loma-asunnon katolta. Kaikki muu vesi tulee pohjavetenä ja hulevesinä yhteismaalta ja kiinteistöltä ■■■■■.

Etelä-Iin jakokunta on vastineessaan vaatinut, että valittajien jakokuntaa kohtaan esittämät korvausvaatimukset korjaus- ja siirtotyöstä aiheutuvista kustannuksista ja ■■■■■ tilan arvonalentumisesta jätetään tutkimatta tai ne ainakin hylätään perusteettomina ja aiheuttomina. Lisäksi valittajat on veloitettava korvaamaan jakokunnan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa laillisine korkoineen.

Korvausvaatimukset on esitetty vasta hallinto-oikeudessa, joten ne tulee jättää tutkittavaksi ottamatta. Jakokunta on todennut muun muassa, että sillä ei ollut eikä ole tarvetta ojaan. Jakokunta on antanut ■■■■■ luvan kaivaa / kunnostaa oja / vettä johtava painanne, joka oli ■■■■■ mukaan jo aiemmin kyseisellä paikalla. Luvan antaminen ojan kunnostamiseen / kaivamiseen ei voi aiheuttaa jakokunnalle korvausvelvollisuutta eikä myöskään voi aiheuttaa ojasta mahdollisesti aiheutuvia velvoitteita. Nämä kuuluvat kaivun teettäjälle.

Tornator Oyj:lle, joka on järjestäytymättömän osakaskunnan omistaman rekisteriyksikön Yhteinen vesijättömaa suurin omistaja, on varattu tilaisuus antaa vastine valituksen sekä asiassa annetun lausunnon ja ilmoituksen johdosta. Vastinetta ei ole annettu.

Yksityinen elinkeinonharjoittaja ■■■■■/le on varattu tilaisuus antaa vastine valituksen sekä asiassa annetun lausunnon ja ilmoituksen johdosta. Vastinetta ei ole annettu.

Valittajat ovat vastaselityksessään vaatineet, että ■■■■■ ja Etelä-Iin jakokunnan vaatimukset oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hylätään.

■■■■■ ovat vastaselityksessään ilmoittaneet, että heille on aiheutunut lakimiesavusta yhteensä 6 703 euron kulut, jotka he vaativat vahingon

aiheuttajan maksettavaksi. [REDACTED] ovat todenneet, että [REDACTED] ovat tässä jutussa korvausvelvollisia. Vastaselityksen liitteenä on asianajotoimiston ja lakiasiaintoimiston laskuja, lasku vesinäytteestä ja lasku lautakunnan käsittelymaksusta. Asianajo- ja lakiasiaintoimistojen laskuihin merkityt laskutusjaksot ja laskumäärät ovat 10.11.–14.12.2021 määrältään 806 euroa, 27.5.–23.6.2022 määrältään 1 054 euroa, 16.6.–2.12.2022 määrältään 1 736 euroa, lasku vastaselityksen antamisesta hallinto-oikeudelle määrältään 496 euroa ja lasku [REDACTED] ja [REDACTED] omasta asian hoidosta kummankin osalta 1 000 euroa. Lasku vesinäytteestä 16.8.2022 on määrältään 85 euroa ja lasku valituksenalaista ympäristölautakunnan päätöstä koskevasta käsittelymaksusta 526 euroa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on toimittanut hallinto-oikeudelle päätöksensä 8.1.2024 nro 12/2024, jossa aluehallintovirasto on jättänyt tutkimatta [REDACTED] ja [REDACTED] hallintopakkohakemuksen. Hakemuksessa oli vaadittu muun ohella kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] välisen alueen ennallistamista.

[REDACTED] ovat vastineessaan kiistäneet valittajien oikeudenkäyntikuluvaatimuksen. [REDACTED] velvoittaminen oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen olisi kohtuutonta ja vastoin lakia. Ympäristölautakunnan kulut kuuluvat aina hakemuksen jättäneille. [REDACTED] eivät myöskään ole korvausvelvollisia valittajien tekemien vesinäytteiden tai aluehallintovirastolle tekemän hallintopakkohakemuksen kuluista eivätkä ole velvollisia maksamaan valittajien omia korvausvaatimuksia.

Valittajat ovat lisäselvityksenä [REDACTED] vastineeseen muun ohella täsmentäneet lautakunnassa esittämänsä rannan käytön rajoittumisesta aiheutuvan haitan korvausvaatimusta 500 euroa jokaiselta alkavalta viikolta, kun rannan käyttö on estynyt. [REDACTED] ovat vaatineet korvausta ajalta 1.7.–31.8.2022 yhteensä 3 000 euroa, ajalta 1.6.–31.8.2023 yhteensä 7 000 euroa ja 1.6.2024 alkaen kaikilta niiltä viikoilta, kun ranta on uimakelvoton, haittakorvausta 500 euroa jokaiselta alkavalta viikolta.

Valittajat ovat esittäneet, että he ovat valituksessaan todenneet, että asiassa tulee huomioida kaikki se mitä ympäristölautakunnalle tehdyssä hakemuksessa on kirjattu.

Valittajat ovat 22. ja 24.5.2024 toimittaneet lisäselvityksenä muun muassa valokuvia ja videoita.

[REDACTED] on puhelimitse ollut yhteydessä hallinto-oikeuteen ja on muun ohella ilmoittanut, että [REDACTED] on kuollut.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää [REDACTED] ja [REDACTED] valituksen tutkimatta [REDACTED] osalta.
2. Hallinto-oikeus jättää [REDACTED] kiinteistön arvon alenemiseen ja rannan käytön rajoittumisesta aiheutuvaan haittaan perustuvat korvausvaatimukset tutkimatta.
3. Hallinto-oikeus kumoo ja poistaa Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksen siltä osin kuin päätöksellä on annettu maa-alueelle sijoitettuja ruoppausmassoja koskevia määräyksiä.
4. Hallinto-oikeus kumoo ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi ja sen jälkeen ratkaistavaksi ojitusta koskevana vesilain mukaisena hallintopakkoasiana. Ympäristölautakunnan tulee asiaa uudelleen käsitellessään ottaa huomioon hallinto-oikeuden ratkaisun perusteluissa mainitut syyt.
5. Hallinto-oikeus jättää vaatimukset asian käsittelystä ympäristölautakunnassa aiheutuneiden kulujen, hallinto-oikeudessa aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen ja hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksun korvaamisesta [REDACTED] esittäminä tutkimatta. Hallinto-oikeus tutkii vaatimukset [REDACTED] tekeminä.

Hallinto-oikeus [REDACTED] vaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa [REDACTED] yhteisvastuullisesti korvaamaan [REDACTED] asian käsittelystä ympäristölautakunnassa aiheutuneet kulut 1 100 eurolla. Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] vaatimuksen vesinäytteestä aiheutuneen kulun korvaamisesta sekä korvausvaatimuksen omasta asian hoidosta.

Hallinto-oikeus [REDACTED] vaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa [REDACTED] yhteisvastuullisesti korvaamaan [REDACTED] oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa 1 000 eurolla. [REDACTED] vaatimus [REDACTED] velvoittamisesta korvaamaan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa hylätään siltä osin kuin kulut kohdistuvat ajalla 2.11.–2.12.2022 hallintopakkohakemuksen tekemiseen aluehallintovirastolle.

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] vaatimuksen velvoittaa Etelä-Iin jakokunta korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa hallinto-oikeudessa.

Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] vaatimuksen oikeudenkäyntimaksun korvaamisesta.

Hallinto-oikeus hylkää Etelä-Iin jakokunnan sekä [REDACTED] oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Vesilain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan muutosta vesilain nojalla annettuun päätökseen saa hakea asianosainen. Asianosaisella tarkoitetaan oikeuskäytännössä sitä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 29 §:n mukaan, jos asianosainen kuolee oikeudenkäynnin aikana, hänen oikeudenomistajansa tulevat hänen sijaansa, jollei asian laadusta muuta johdu.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos valittajalla ei ole valitusoikeutta.

Valituksen, joka on tullut vireille 4.10.2022, mukaan [REDACTED] omistaa yhteisomistuksen kautta kiinteistön [REDACTED]. [REDACTED] puhelimitse 5.11.2024 tehdyn ilmoituksen ja väestötietojärjestelmästä saatujen tietojen mukaan [REDACTED] on kuollut 26.6.2024. Kiinteistötietojärjestelmästä saatujen tietojen mukaan [REDACTED] on 20.9.2024 myönnetty lainhuuto kiinteistöön [REDACTED] omistusosuuteen 1/1. Kiinteistö ei siis ole [REDACTED] eikä hänen oikeudenomistajiensa omistuksessa. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että asia ei enää saata koskea heidän oikeuttaan tai etuaan vesilain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla eikä heillä siten ole valitusoikeutta. Hallinto-oikeus jättää valituksen [REDACTED] osalta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 4 kohdan perusteella tutkimatta.

2. Korvausvaatimukset

Hallintopakkoasian yhteydessä ei ole mahdollista käsitellä korvausvaatimuksia. Tämän vuoksi kiinteistön [REDACTED] arvon alenemista ja rannan käytön rajoittumisesta aiheutuvaa haittaa koskevat korvausvaatimukset jätetään tutkimatta.

3. Ruoppausmassoja koskevat velvoitteet

Vesilain 14 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi määrätä velvoitteita hallintopakkoasiassa. Ruoppauksen ja ruoppausmassojen sijoittamisen osalta, jos ne edellyttävät vesilain mukaista lupaa, on vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan toimivaltainen viranomainen aluehallintovirasto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi vesilain 1 luvun 7 §:n 2 momentin mukaisena valvontaviranomaisena antaa valvonnallisia kehotuksia, mutta ei määrätä hallintopakkovelvoitteista valituskelpoisella päätöksellä.

Tämän vuoksi ympäristölautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa antaa valituksenalaisesta päätöksestä ilmeneviä ruoppausmassoja koskevia velvoitteita. Kun ympäristölautakunta ei ole ollut tältä osin toimivaltainen, hallinto-oikeus on kumonnut ja poistanut ympäristölautakunnan päätöksen näiltä osin.

4. Pääasia

Sovellettuja oikeusohjeita

Vesilain 5 luvun 7 §:n 1 momentin mukaan ojituksessa on noudatettava, mitä 2 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään. Ojitus on lisäksi toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä.

Vesilain 5 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan jos ojittamisesta toisen alueella ei sovita, hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus:

- 1) johtaa vettä toisen ojaan;
- 2) tehdä oja taikka ojitusta varten tarpeellinen suoja-penger tai pumppuasema toisen alueelle; tai
- 3) ryhtyä puron tai noron perkaukseen toisen alueella.

Vesilain 14 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan, jos joku rikkoo vesilakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, lupaviranomainen voi:

- 1) kieltää häntä jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa;
- 3) määrätä hänet oikaisemaan sen, mitä säännösten tai määräysten vastaisesti on tehty.

Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos ojituksessa tai ojan käytössä on menetelty tämän lain säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti taikka jos ojan kunnossapito laiminlyödään, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

■■■■■■■■■■ ovat ympäristölautakunnassa vireille panemassaan hakemuksessa vaatineet, että kyseinen oja on peitettävä ja Etelä-Iin jakokunnan ja kiinteistön ■■■■■■■■■■ välinen raja tulee ennallistaa. Mikäli kiinteistön ■■■■■■■■■■ kuivatus vaatii ojan tekemistä, oja tulee sijoittaa ensisijaisesti kiinteistön ■■■■■■■■■■ ja Etelä-Iin jakokunnan rajalle tai ojan on oltava vähintään 12 metrin etäisyydellä kiinteistön ■■■■■■■■■■ rajasta. Kyseinen oja aiheuttaa kiinteistölle ■■■■■■■■■■ haittaa.

Oja on kaivettu syksyllä 2021 kiinteistön ■■■■■■■■■■ lukuun. Oja pientareineen sijoittuu rekisteriyksikölle Yht. vesijättömaa 139-401-878-63 ja kiinteistölle ■■■■■■■■■■ sekä yhteiselle vesialueelle Etelä-Iin jakokunta 139-401-876-5. Oja alkaa kiinteistön ■■■■■■■■■■ ja yhteisen vesijättömaan rajalta, kulkee itä-länsisuuntaisesti yhteisen vesijättömaan

poikki kiinteistön [REDACTED] rajan tuntumaan ja kääntyy lounaaseen yhteisen vesijättömaan ja kiinteistön [REDACTED] välisen rajan suuntaiseksi. Oja jatkuu kiinteistön [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunnan välistä rajaa mukailleen ja laskee mereen kiinteistön [REDACTED] käyttörahan edustalla. Ojan rakentamisesta ei ole sovittu kiinteistön [REDACTED] omistajien kanssa.

Ojamittauksen 23.11.2021 perusteella ojan pohja on korkeustasolla noin 0,1–0,3 metriä. Ojan pituuskaltevuus on vähäinen. Ojaan kertyy vesiä pääosin yhteiseltä vesijättömaalta ja kiinteistöltä [REDACTED], mukaan lukien kiinteistöllä [REDACTED] olevan vapaa-ajan rakennuspaikan hulevesiä.

Ympäristölautakunnassa vireille panemassaan hakemuksessa [REDACTED] ovat vaatineet ojan peittämistä sekä Etelä-Iin jakokunnan ja kiinteistön [REDACTED] välisen rajan ennallistamista. Vaatimustensa perusteluina [REDACTED] ovat esittäneet muun ohella ojasta heidän kiinteistönsä ja rantansa käytölle aiheutuvat haitat sekä ojan vaarallisuuden ja roskaantumisen.

Valituksenalaisessa ympäristölautakunnan päätöksessä kiinteistön [REDACTED] omistajat [REDACTED] on omalla kustannuksellaan määrätty siirtämään kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta 139-401-876-5 raja-alueelle tehty oja kokonaisuudessaan kiinteistön Etelä-Iin jakokunta alueelle, pienentämään kiinteistöllä Yht. vesijättömaa 139-401-878-63 olevaa ojaa ja vähentämään ojasta kiinteistölle [REDACTED] aiheutuvaa haittaa. Ympäristölautakunnan päätöksen perusteluissa on todettu, että ojan tekeminen kiinteistöjen [REDACTED] ja Etelä-Iin jakokunta rajalla on toteutettu ilman maanomistajien suostumusta. Rajalle sijoitettu oja on katsottu toisen alueelle sijoitetuksi ojaksi. Kyseisen ojan tekemisessä on toimittu vastoin vesilain 5 luvun 9 §:ää.

Oulunkaaren ympäristölautakunta on käsitellyt [REDACTED] vaatimukset vesilain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna ojitusta koskevaa erimielisyyttä koskevana asiana ja antanut ratkaisussaan vesilain 5 luvun 5 §:n mukaiseen asiaan liittyvät määräykset. Hallinto-oikeus katsoo toisin kuin lautakunta, että vaatimuksissa on kysymys vesilain 14 luvun 14 §:n 2 momentin nojalla vireille pannusta hallintopakkoasiasta ojituksessa tapahtuneen ja edelleen jatkuvan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi.

Asiakirjoihin sisältyvien valokuvien sekä muun asiakirjoihin sisältyvän selvityksen perusteella hallinto-oikeus katsoo, että kiinteistön [REDACTED] omistajien tekemästä ojasta aiheutuu haittaa kiinteistölle [REDACTED]. Kiinteistön [REDACTED] omistajat ovat tehneet ojan ilman kiinteistön [REDACTED] suostumusta ja siten toimineet vesilain säännösten vastaisesti. Edellä olevan perusteella asiassa on hallintopakon asettamisen edellytykset olemassa.

Lautakunnassa asia olisi tullut käsitellä vesilain 14 luvun 4 §:n mukaisena hallintopakkoasiana. Näin ollen ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja asia palautettava ympäristölautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Ympäristölautakunnan tulee asiaa uudelleen käsitellessään kuulla asianosaisia vesilain 14 luvun 5 §:n mukaisesti ja sen jälkeen ratkaista asia uudelleen.

Valituksenalaisen päätöksen tultua tällä päätöksellä kumotuksi, enempi lausuminen valituksessa ja vastaselityksessä esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista ei ole tarpeen.

5. Oikeudenkäynti- ja käsittelykulut

Hallinto-oikeus on jättänyt [REDACTED] [REDACTED] valituksen tutkimatta, minkä vuoksi vaatimukset kulujen korvaamisesta asian käsittelystä ympäristölautakunnassa sekä oikeudenkäyntikuluvaatimus ja oikeudenkäyntimaksua koskeva vaatimus hallinto-oikeudessa [REDACTED] [REDACTED] esittämänä on jätetty tutkimatta.

Ympäristölautakunnassa asian käsittelystä asianosaiselle aiheutuneiden kulujen korvaamisessa sovelletaan vesilain 14 luvun 5 §:n 3 momentin säännöstä, kun kysymyksessä on hallintopakkoasia. Sanotun pykälän mukaan asian käsittelystä asianosaiselle aiheutuneiden kulujen korvaamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Saman pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että [REDACTED] [REDACTED] joutuisi itse vastaamaan asian käsittelystä lautakunnassa aiheutuneista kuluista. [REDACTED] on velvoitettu korvaamaan [REDACTED] [REDACTED] asian käsittelystä lautakunnassa aiheutuneet kulut hallinto-oikeuden kohtuulliseksi arvioimalla 1 100 eurolla.

Hallinto-oikeus katsoo, että vesinäytteestä aiheutuneet kulut 85 euroa eivät ole olleet tarpeen asian selvittämiseksi eivätkä siten kuulu korvattaviksi.

Hallinto-oikeus on hylännyt [REDACTED] [REDACTED] korvausvaatimuksen oman asian hoidon osalta yksilöimättömänä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että [REDACTED] [REDACTED] joutuisi pitämään hallinto-oikeudessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. [REDACTED] on velvoitettu korvaamaan [REDACTED] [REDACTED] oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeuden kohtuulliseksi arvioimalla 1 000 eurolla. Lakiasiaintoimiston laskun mukaan ajalla 2.11.-2.12.2022 kertyneet kulut 496 euroa ovat muodostuneet hallintopakkoahakemuksen tekemisestä aluehallintovirastolle. Tältä osin kysymys ei ole valituksenalaisen päätöksen käsittelystä, minkä vuoksi hallinto-oikeus on hylännyt vaatimuksen näiltä osin.

Asiassa ei ole esitetty perusteita Etelä-Iin jakokunnan velvoittamiselle korvaamaan [REDACTED] oikeudenkäyntikulut, minkä vuoksi vaatimus on tältä osin hylätty.

Hallinto-oikeus toteaa [REDACTED] oikeudenkäyntimaksun korvaamista koskevan vaatimuksen osalta, että asian käsittelystä ei peritä maksua.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentti huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Etelä-Iin jakokunta ja [REDACTED] joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan hallinto-oikeudessa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Iin kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Päätöksen tiedoksiantaminen

[REDACTED] on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneelle asiakumppanilleen. Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **14.4.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Pirjo Joutsenlahti ja Sinikka Kangasmaa sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Martti Häikiö.

Esittelijä Maria Ingerström

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

[REDACTED]

saantitodistuksin

Jäljennös maksutta

[REDACTED]
Osoite: [REDACTED], saantitodistuksin

Etelä-Iin jakokunta, saantitodistuksin

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Iin kunnanhallitus

Iin kunnan kaavoitusviranomainen

Iin kunnan rakennustarkastaja

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

JJ-Infra Oy

Tornator Oyj

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>